

(برای یک جلسه از درس، برای مثال ۲ ساعت از کلاس درس در یک هفته)

دانشکده:	طب ایرانی	گروه آموزشی: تاریخ پزشکی	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد
نام درس:	فلسفه علم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: پیش نیاز:-
زمان برگزاری کلاس: روز:	سه شنبه	ساعت: ۸	مکان برگزاری: طرح جامع
تعداد دانشجویان:	۲	مسئول درس: علی اکبر ناسخیان	مدرسین (به ترتیب حروف الفبا) علی اکبر ناسخیان

شرح درس: (لطفا شرح دهید)

درس فلسفه علم (به ارزش ۲ واحد) به عنوان یکی از دروس اختیاری مصوب برنامه آموزشی رشته تاریخ علوم پزشکی است.

هدف کلی: (همان هدف بینابینی طرح دوره است)

۱. آشنایی با ماهیت گزاره های علمی و نقد و بررسی روش های استدلال در علم
۲. درک تمایز میان روش های علمی از روش های شبه علمی و غیر علمی
۳. تحلیل مؤلفه های اصلی در ماهیت گزاره های علمی
۴. آشنایی با سیر و منطق تحول روش و ماهیت علم و مکاتب علمی
۵. آشنایی با کیفیت تاثیر و تاثیر مبادی فلسفی در روش و مفاهیم علم

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه اول:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مؤلفه های اساسی در پاسخ به پرسش علم چیست؟ را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- تفاوت علم از شبه علم را از نظر روش، غایت و موضوع توضیح دهد. (هدف شناختی)
- تفاوت ها و مشابهت های روش شناختی علوم تجربی را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	مؤلفه های روش شناختی علم	علم چیست؟	۹۰
		مؤلفه های موضوع شناختی و غایت شناختی علم		

اهداف رفتاری جلسه دوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- شیوه های گوناگون استدلال آوری در روش علمی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- انواع استدلال های منطقی (استنتاج قیاسی و استقراء) را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- اجزای یک قضیه (گزاره) را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	اجزای منطقی گزاره	مفاهیم پایه در استدلال های علمی و منطقی	۹۰
		استنتاج (قیاس حملی و شرطی)- استقراء		

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه سوم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- چالش های مسئله استقراء در فلسفه علم را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- چالش تعمیم مشاهدات تجربی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- چالش های منطقی تعمیم در استقراء تجربی را در شکل گیری گزاره های علمی تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	چالش های استقراء گرایی و تعمیم در علم	مسئله استقراء (مشاهده و آزمون تجربی)	۹۰

اهداف رفتاری جلسه چهارم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- دفاعیاتی که از نقد استقراء گرایی شده است را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- قدرت و ضعف استدلال های طرفین را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	پاسخ هایی به نقد استقراء گرایی	مسئله استقراء (نقدها و پاسخ ها)	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه پنجم :

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- ویژگی های یک گزاره ابطال پذیر را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- دیدگاه پوپر در خصوص ابطال پذیری گزاره های علمی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- مسئله استقراء را در پرتو نظریه ابطال گرایی تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	نظریه های ابطال پذیر	ابطال گرایی	۹۰
		استقراء و ابطال گرایی		

اهداف رفتاری جلسه ششم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- منظور از قیاس ناپذیری در پارادایم های علمی را از منظر کوهن توضیح دهد. (هدف شناختی)
- مفهوم پارادایم علمی را در نسبت با تحولات نظریه های علمی دانشمندان تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۶
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	تعریف پارادایم علمی	پارادایم های علمی	۹۰
		قیاس ناپذیری پارادایم ها		

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه هفتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- تمایز دیدگاه پارادایم های علمی را از دیدگاه استقراء گرایی و ابطال گرایی ذکر نماید. (هدف شناختی)
- مفهوم انقلاب علمی را با توجه به مثالهای تاریخ تحول علم توضیح دهد. (هدف شناختی)
- نسبت میان مفاهیم اجتماعی و جامعه شناختی را با تحولات و انقلاب های در علم تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	انقلاب های علمی	پارادایم های علمی	۹۰
		جامعه شناسی علم		

اهداف رفتاری جلسه هشتم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- ویژگی های بنیادین تفکر پوزیتیویسم را با توجه به آراء متفکران حلقه وین ذکر نماید. (هدف شناختی)
- نسبت میان مشاهده تجربی، استقراء، آزمون پذیری و اثبات پذیری را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- اثبات پذیری گزاره های علمی را در نسبت با دیدگاه ابطال گرایی تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	آزمون پذیری و اثبات گرایی در علم	پوزیتیویسم	۹۰
		معرفی حلقه وین		

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه نهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- تمایزهای فلسفی دیدگاه واقع گرا در برابر دیدگاههای ضدواقع گرا را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- پیامدهای دیدگاه کارآمدگرایی و نتیجه گرایی در علم را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- نقش تفسیر مشاهدات تجربی در دیدگاه واقع گرایی و ضدواقع گرایی را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۹ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	مبانی فلسفی اختلاف دیدگاه واقع گرا و ضدواقع گرا	واقع گرایی و ضدواقع گرایی	۹۰
		نتیجه گرایی کارآمدی		

اهداف رفتاری جلسه دهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مولفه های اصلی دیدگاه پوانکاره در قرار دادگرایی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- تمایز قراردادگرایی و ابزارگرایی با دیدگاه واقع گرایی در علم را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- مسئله زیرتعیین و مسئله و پیش بینی و کارایی در علم را در نسبت با واقع گرایی تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	قراردادگرایی	واقع گرایی و ضدواقع گرایی	
		ابزارگرایی		

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه یازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- ویژگی های اصلی کل گرایی در علم را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- کل گرایی روش شناختی و هستی شناختی در علم را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- وابستگی اجزای نظریه های علم به کلیت علم و گزاره های علمی (چه در اثبات و چه در ابطال) را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۱
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	کل گرایی روش شناختی	کل گرایی	۹۰
		درک گشتالتی از معنای گزاره های علم		
		درک سیستمی از معنای گزاره های علم		

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه دوازدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مسائل فلسفی مربوط به علیت در فلسفه علم را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- تمایزهای مدل‌های علیت و تاثیر آن در تبیین علمی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- تمایز و تشابه همبستگی، همزمانی و علیت و نقش آن در تبیین نظریه های علمی را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۲ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	تفسیرها و مدل‌های علیت	تبیین و علیت در علم	۹۰
		نسبت علیت با قوانین طبیعی		
		همزمانی، همبستگی و تبیین علی		

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- مهمترین ایده های فلسفی اثرگذار در تکوین ساختار نظریه های علم در عصر جدید را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- تمایز ایده های فلسفی علم در عصر جدید (خصوصا در حوزه فیزیک) از علم دوره باستان و میانه را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- مهمترین چرخش ها و تحولات فلسفی در علم عصر جدید را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۳ مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	نقش ایده های فلسفی در علم	مبادی مابعدالطبیعی علم	۹۰

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی
طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه چهاردهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- عوامل موثر زبانی در پیدایش نظریه های علمی را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- نقش زبان، نمادها و انگاره ها را در تکوین و افول ساختارهای علمی توضیح دهد. (هدف شناختی)
- تاثیر و تاثرات متقابل علم و زمینه های فرهنگی و اخلاقی علم را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۴
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	نقش زبان و نمادها و انگاره در ساختار نظریه های علمی تحولات زمینه ای، فرهنگی و اخلاقی در علم	مبادی مابعدالطبیعی علم	۹۰

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- ویژگی دیدگاه پدیدارشناسی و هرمنوتیک را ذکر نماید. (هدف شناختی)
- ماهیت تفسیری و تجربی گزاره های علمی را توضیح دهد. (هدف شناختی)
- تمایز دیدگاه پدیدارشناسی و هرمنوتیک با دیدگاه های رایج در فهم و تفسیر نظریات علمی را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۵
				مدت زمان (دقیقه)
-	سخنرانی	وجوه روش شناختی و هستی شناختی تفسیر پدیده های علمی	علم، پدیدارشناسی و هرمنوتیک	۹۰
		بازخوانی نقش تجربه در علم		

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود:

- موارد و مولفه های تاثیر و تاثر سنت و علم را را ذکر نمایید. (هدف شناختی)
- برپایه دیدگاه سنت گرایی، نقش سنت را در پیدایش و افول نظریات علم در عصر جدید توضیح دهد. (هدف شناختی)
- عوامل تاریخی و فراتاریخی نظریات علم در عصر جدید را تجزیه و تحلیل نماید. (هدف شناختی)

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۶
				مدت زمان (دقیقه)
آزمون	سخنرانی	فهم نظریه های علم در پرتو سنت	علم، تاریخ و سنت	۹۰
		تاریخمندی علم		